

עמ"ת 36988/07/14 - ג'קי מור, אבנר שפיר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תאריך: 28.7.2014

עמ"ת 36988-07-14 מור(עציר) ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני עוררים	כב' השופטת יהודית אמסטרדם
	1. ג'קי מור (עציר)
	2. אבנר שפיר (עציר)
	ע"י ב"כ עו"ד אהרון בן שחר ועו"ד תמיר חזז
נגד משיבה	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד כנרת מור ועו"ד עילית פאלון

החלטה

א. פתח דבר

1. בפני ערר על החלטת בימ"ש קמא (כב' השופטת מעין בן ארי) לפיה נקבע כי משיב 1 ישאר במעצר עד תום ההליכים נגדו בת.פ. 7455-03-13, ועורר 2 ישוחרר בתנאים שפורטו בהחלטה, ובין השאר בהפקדת סך של 300,000 ₪.

בהמשך נערך דיון נוסף בעניין הערבויות והפקדת המזומן הופחתה לסך של - 200,000 ₪.

ב. טעוני ב"כ העוררים

2. לטענת ב"כ העוררים החלטת בימ"ש קמא ניתנה בהיעדר סמכות, ובניגוד להחלטת ביהמ"ש העליון (כב' השופט צ. זילברטל) שציין בהחלטתו מתאריך 1.6.2014 בלשון זו:

"בנסיבות אלה, נראה כי בנקודת הזמן הנוכחית האיזון בין מיכלול השיקולים מטה את הכף לעבר דחיית הבקשה. עם זאת, ומאחר שחלף זמן מה מאז שנערכו התסקירים המעדכנים בעניינם של המשיבים, יש מקום לעריכת תסקירים מעודכנים שבגדרם ייבחנו חלופות המעצר העדכניות שיוצעו ע"י המשיבים לאחר הגשת התסקירים, וככל שתימצאנה חלופות מעצר

ראויות, יקבע בימ"ש השלום אם יש צורך בקביעת תנאים נוספים לשיחרורם של המשיבים לחלופת מעצר. (הדגשות לא במקור -י.א.).

3. ב"כ העוררים מוסיף ומציין כי בניגוד לאמור לעיל, בימ"ש קמא שאמור היה לבחון חלופת מעצר ולהורות על שחרור העוררים, וזאת - לאחר שנה ומחצה במהלכה הם עצורים, נטל את תפקידו של ביהמ"ש העליון וערך איזונים בין חומרת העבירה וחירות הפרט והורה על המשך מעצרו בניגוד לחוק ובחריגה מסמכות.

4. ב"כ העוררים הדגיש, כי ביהמ"ש העליון לא האציל לבימ"ש שלום את סמכותו למהות העניין: הארכת מעצר, אלא רק לתנאי השחרור ולחלופת מעצר.

אליבא דב"כ העוררים, משהשתנו הנסיבות כטענת המבקשת ונפתח תיק חדש נגד עורר 1 היה על באי-כוח המבקשת לחזור ולפנות לביהמ"ש העליון ולהביא עניין זה בפניו, ומשלא עשו כן ופנו לבימ"ש השלום שקבל את דעתם, אזי נגרמה טעות משפטית, ומכאן שהחלטת בימ"ש קמא - בטלה.

5. ב"כ העוררים הוסיף וטען כי גם אם השמיע מרשו - עורר 1 דברי איום כלפי העד יעקב סלה אין בכך, עבירה של שיבוש הליכי משפט, שכן העד סלה סיים את עדותו בביהמ"ש. בנוסף לכך, פניית עורר 1 לעד סלה נבעה מאי תשלום שכר-הדירה על ידו, וסירובו להתפנות מהדירה אותה השכיר לו עורר 1, ולא נדון העניין שבכתב האישום דנן.

6. באשר לעורר 2 טען בא-כוחו, כי אין ברשות מרשו כל אמצעים כספיים, שכן המבקשת עיקלה את כל כספו ונכסיו, והלה אינו מסוגל להפקיד 200,000 ₪ (סכום פקדון שהופחת כאמור, מ-300,000 ₪ בעת הדיון בבדיקת הערבות).

אשר על כן, הותרת החלטת בימ"ש קמא על כנה, משמעה שעורר 2 ישאר במעצר עד תום ההליכים בניגוד להחלטת ביהמ"ש עליון שהורה לשחררו.

ב"כ העורר 2 הציע כי סכום הפקדון בסך 200,000 ₪ יינטל מהסכומים שעוקלו בזמנו מרכושו של מרשו.

עוד הוסיף, כי עורר 2 חסר עבר פלילי, דרכונו מופקד במשטרה, הוא אב לשני ילדים אוטיסטיים, ואין סיכוי כי יעזוב את משפחתו וימלט מן הדין.

ג. טיעוני ב"כ המשיבה

7. ב"כ המשיבה מתנגדת לשיחרורם של העוררים ומציינת, כי ביהמ"ש העליון העביר את שאלת מעצרו של העוררים להחלטת בימ"ש שלום בצינו כי "**בנקודת הזמן הנוכחית**" וגו', משמע, בעת הדיון בביהמ"ש העליון עפ"י האיזונים לאותה נקודת זמן ולנסיבות שהיו אותה עת בפני ביהמ"ש העליון, מיכלול השיקולים הטה את הכף לדחיית בקשת המאשימה להאריך את מעצרו של העוררים.

יחד עם זאת, לא ניתנה הוראה ע"י ביהמ"ש העליון לשיחרור העוררים באופן אוטומטי אלא נקבע שיוגשו תסקירי שירות המבחן ו"ככל שתוצענה חלופות מעצר ראויות יקבע בימ"ש השלום אם יש צורך בקביעת תנאים נוספים לשיחרורם של המשיבים לחלופת מעצר".

8. בימ"ש השלום הורה על קבלת תסקירים בעניינם של העוררים. ברם, משנטען כי בינתיים עבר עורר 1 עבירה נוספת בתיק חקירה חדש, בחן בימ"ש קמא את ממצאי החקירה ולאורה הורה על קבלת תסקירים משלימים. משאלו הוגשו ואין בתסקיר בעניינו של עורר 1 המלצה לשיחרורו ואז הוא נשאר במעצר.

ד. השתלשלות העניינים

9. תחילת הפרשה בתאריך 5.3.2010 עת הוגש לבימ"ש השלום ת"א כתב אישום המכיל 24 אישומים המייחס לעוררים ולחברות שבאמצעותן הם פעלו מאות עבירות מס בסכום כולל של למעלה מ-147 מיליון ₪ באמצעות הפצת חשבונות פיקטיביות, וניכויי רשומות שלא כדין, וכן ביצוע שלוש עבירות של סחיטה באיומים וניסיון סחיטה באיומים כלפי ראש מועצת עמק חפר ופקח בנייה.

10. בנוסף לכתב - האישום הוגשה בקשה למעצר עד תום ההליכים. העוררים לא חלקו על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס להם. ביהמ"ש קבע כי קיימות עילות מעצר: מסוכנות הנובעות מחומרת העבירות המיוחסות להם, היקפן והאמצעים שננקטו לצורך ביצוען, כמו גם חשש להימלטות מן הדין ולשיבוש הליכי משפטי.

בתאריך 24.3.2013 לאחר שהתקבלו תסקירי שרות מבחן לא חיוביים בעניינם של העוררים, נעצרו העוררים עד תום ההליכים.

11. העוררים פנו לביהמ"ש המחוזי בערר, ונדחו. הוגשו שתי בקשות לעיון מחדש - ואף הן נדחו.

בהמשך, האריך ביהמ"ש העליון פעמיים את מעצרו של העוררים עד לתום ההליכים בב"ש 8010/13 מתאריך 25.12.2013, וכן בש"פ 1353/14 מתאריך 27.2.2014.

ה. החלטת בימ"ש קמא בבקשה השלישית להארכת מעצר - נשוא הערר הנוכחי

12. לאחר החלטתו של כב' השופט זילברטל בבש"פ 3708/14 מתאריך 1.6.2014 הוחזר הדיון לבימ"ש קמא.

לאחר שנפתח תיק חקירה נוסף נגד המשיב בגין פנייתו לעד יעקב סלה, הועבר עניין זה לשירות המבחן והתקבל תסקיר מעודכן בעניינו של עורר 1 מתאריך 6.7.2014, ממנו עולה כי מדובר בהמשך התנהגות פוגענית וחסרת גבולות של עורר 1 אשר השתמש בטלפון בבית המעצר כדי לאיים על עד תביעה, וזאת בעת ששחררו נשקל ע"י בימ"ש.

נוכח סוג העבירות בהן הוא נחשד היכולות להתבצע גם במהלך חלופת מעצר ביתית, נשקל עניין מעצרו פעם נוספת ושירות המבחן המליץ לא להורות על שיחרור המשיבים.

ו. פרטי התלונה החדשה

13. בשנת 2005 שכר יעקב סלה דירה ביישוב בורגתא מעורר 1. יעקב סלה הוזמן להעיד במשפטם של העוררים.

בתאריך 14.3.2013 נתן ביהמ"ש המחוזי ת"א (כב' השופט מגן אלטוביה) צו עיקול לפי סעיף 194 לפקודת מס הכנסה על כל הכספים, נכסי מקרקעין, חשבונות בנק וכיו"ב, להבטחת תשלום חוב מס של עורר 1 בסכום של 50,168,354 ₪.

צו העיקול הוטל גם על המחזיקים בנכסי המקרקעין וביניהם יעקב סלה - משיב מס' 23 בבקשת המאשימה והחלטת ביהמ"ש המחוזי.

14. נציג יחידת יהלום החתים את יעקב סלה ואחרים על קבלת צו העיקול, שכן בנוסף ליעקב סלה קבלו מחזיקים נוספים בנכסי עורר 1 צו עיקול, וכשנדרשו על-ידי עורר 1 לשלם לו ולא להעביר כספי העיקול לרשויות המס הם חששו לעשות כן, ולדרישתו הם התפנו מהדירות אותן שכרו ממנו.

ג'קי סלה, הסביר לנציג יחידת יהלום שהוא שילם לעורר 1 חצי שנה מראש, ונאמר לו שיוכל להעביר כספי העיקול כמחצית שנה מאוחר יותר. ברם, הוא נדרש על ידי עורר 1 ובני משפחתו לשלם להם את שכה"ד ולא לרשויות המס, והוא בתחילה המשיך לשלם שכה"ד מדי חודש כי נטען נגדו שעורר 1 עומד להתשחרר ויטפל בעניין.

15. משנקפו החודשים, עורר 1 נותר במעצר עד תום ההליכים, הודיע השוכר ג'קי סלה לעורר 1 כי לא יעביר אליו את שכה"ד, אלא לרשויות המס, ואז הוא איום על ידו שהוא יפרוץ לביתו וישליך חפציו לרחוב. עורר 1 אף הציע לו להודיע לרשויות המס כי הוא חייב לו 200,000 ₪, והתשלומים שהוא משלם לו אינם על חשבון שכה"ד אלא על חשבון חובו.

עד התביעה סלה שלא רצה להסתבך עם רשויות המס פנה למשטרה.

ז. תסקירי שירות המבחן

16. כבר בתסקיר שירות המבחן הראשון בעניינו של עורר 1 נקבע כי התנהלותו היא בעייתית, והוא מתקשה להיענות לגבולות ולווסת התנהגותו בעת משבר.

בתסקיר מתאריך 29.6.2014 צוין כי עורר 1 טען בפני קצינת המבחן כי עיסקו נסגר, והוא לא ישוב לפעול בו, והוא מתחייב לעמוד בתנאים שניצבו בפניו לרבות איסור קשר עם המתלוננים.

קצינת המבחן התרשמה אז, כי למעצר הממושך היה אפקט מרתיע באופן שיכול להפחית הסיכון להישנות התנהגותו זו.

דא עקא, שלאחר תלונתו של יעקב סלה, כשביהמ"ש ביקש תסקיר משלים לאחר אזי בתסקיר המשלים, מתאריך 6.7.2014 צוין, כי לכאורה מדובר בהמשך התנהגות פוגענית וחסרת גבולות, תוך שימוש בטלפון בבית המעצר ואיום כלפי עד תביעה, כל זאת כשעניין שחרורו נשקל מחדש ע"י ביהמ"ש.

עוד ציינה קצינת המבחן, כי לכאורה מדובר בהתנהגות מאיימת וחוזרת של עורר 1 המתקשה להרפות מהטיפול בענייני הכספים, והתנהגות פוגענית זו יכולה להמשיך ולהתבצע במסגרת החלופה הביתית.

אשר על כן ציינה קצינת המבחן כי היא מתקשה לעמוד מאחורי הערכה הקודמת כי לחלוף הזמן השפעה מפחיתת סיכון להישנות התנהגות בעייתית מצידו, והיא חוזרת בה מהמלצתה לשחרורו של עורר 1 לחלופה ביתית.

ח. דין

17. הסמכות להארכת מעצר מעבר ל-90 ימים מסורה לביהמ"ש העליון בלבד, וזאת עפ"י בהתאם לסעיף 62 לחסד"פ (נוסח חדש) התשמ"ב - 1982.

ברם, בתאריך 9.7.2013 הורה ביהמ"ש העליון לביהמ"ש קמא לבחון תסקירים עדכניים ולהחליט בהתאם לחלופות מעצר ראויות על הצורך בקבלת תנאים נוספים לחלופת מעצר.

ביהמ"ש העליון לא הורה לבימ"ש קמא להביא בפניו את התסקירים העדכניים ו/או את חלופות המעצר.

משמע, ביהמ"ש העליון האציל את סמכותו לבימ"ש שלום, כאשר היה ברור לכל שיכולה להיות אפשרות שלא תהיינה חלופות ראויות, והעוררים ישארו במעצר.

18. מכח סמכות זו שהואצלה לבימ"ש שלום היה בימ"ש קמא רשאי להורות לשירות המבחן להגיש תסקירים משלימים לאחר שהתברר לו כי נפתח תיק חדש נגד עורר 1.

19. בתסקיר המעצר מתאריך 6.7.2014 צוין שירות המבחן כי הוא חוזר בו מהמלצתו לשחרר את עורר 1, שכן התחוויר לו מתיק החקירה החדש כי המשיב הטריד עד תביעה בשיחות טלפון מבית המעצר. ההתנהגות המאיימת החוזרת מצידו של עורר 1 הביאה את קצינת המבחן למסקנה שעורר 1 יוכל להמשיך בדרכו הקלוקלת ממסגרת חלופה ביתית, יהיו המפקחים טובים ככל שיהיו.

20. לאור כל המקובץ לעיל, אינני תממת דעים עם ב"כ העוררים כי בימ"ש קמא חרג מתפקידו עת אימץ את התסקיר המשלים של שירות המבחן, והורה כי אין לשחרר את עורר 1, והלה ישאר במעצר.

הערר בעניינו של נאשם 1 איפוא - נדחה.

באשר לעורר 2

21. לטענת עורר 2 אין ברשותו אמצעים כלכליים כדי לעמוד בתנאי השיחרור בערובה.

לעומתו, טוענת ב"כ המשיבה, כי העוררים השתמשו בכספים שקבלו עבור חשבוניות פיקטיביות ורכשו נכסים אך לא רשמו אותם על שמם.

עוד יוער כי העוררים שהינם אחים ניהלו את עסקיהם במשותף, כשלכל אחד מהם תפקיד בעסק המשפחתי.

מחקירותיו של עורר 2 (ת/126) עלה כי הוא ראה בנכסים הרשומים על שם אחיו (עורר 1) כנכסיו שלו:

"אותו דבר, אותו כיס".

וכן:

"אני ואחי מה זה אנחנו ביחד".

וכן:

"זה נכסים של המשפחה היו מתחלקים במשפחה בשכירויות ומזה אנחנו חיים". (עמ' 959 לפרוטוקול).

22. עוד הסתבר מחוקרי יחידת יהלום כי על אף צו העיקול שניתן ע"י ביהמ"ש המחוזי ממשיכים שוכרי נכסים להעביר כספים לעורר 1 ובתו בדירות של אלו שהתפנו נוכח דרישתו של עורר 1.

משמע כספים זורמים עדיין בדמי שכירות גבוהים לבתו של משיב 1 - אחייניתו של משיב 2 שכאמור טען שהנכסים משותפים לו ולאחיו, והם חולקים את דמי השכירות.

23. למדתי מפי ב"כ הצדדים כי קבוע בימים הקרובים דיון בבימ"ש קמא בקשר לבדיקת ערבויות, קרי: בחינת יכולות משיב 2 לעמוד בתשלום ההפקדה במזומן ועל כן איני רואה מקום בשלב זה לשנות מסכומי הערבות שנקבעו לעורר 2.

לאור כל המקובץ לעיל, הערר נדחה.

המזכירות תעביר עותק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ל' תמוז תשע"ד, 28 יולי 2014, בהעדר הצדדים.

**יהודית אמסטרדם,
שופטת**